

„PRO-POMIAR” s.c.

ul. Legionów 59, 42-200 Częstochowa
NIP 949-17-67-996 IDS 151838275

Biuro Obsługi Klienta

ul. Legionów 59, 42-200 Częstochowa
☎34 361 61 35
fax 34 361 61 35 biuro@propomiar.com.pl

INFORMACJA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA NA PLACU BUDOWY

Inwestor:	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie Spółka z o.o. ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 24, 42-200 Częstochowa
Lokalizacja obiektu:	ul. Kilińskiego 13, 42-200 Częstochowa działka nr ewid. 5/1, 5/2, 94/2, obręb 0150, j.e. Częstochowa
Temat:	Projekt robót budowlanych związanych z ociepleniem budynku mieszkalno-usługowego
Branża:	Architektoniczna
Opracował:	mgr inż. arch. Małgorzata Gońtabek upr. nr UAN-VIII-7342/154/92
Data opracowania:	maj 2021 r.
Miejsce opracowania:	Częstochowa

1. Zakres robót oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów (kolejność wykonywanych robót)

Zakres opracowania obejmuje roboty związane z dociepleniem ścian, poddasza nieużytkowego oraz wymianą drzwi zewnętrznych i części okien w budynku wielorodzinnym z usługami w parterze, zlokalizowanym w Częstochowie przy ul. Kilińskiego 13, na działce nr ewid. 5/2, obręb 0150. Roboty będą obejmowały w kolejności:

1) roboty przygotowawcze, zagospodarowanie terenu budowy, co najmniej w zakresie:

- ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody,
- urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- urządzenia składowisk materiałów i wyrobów,

2) roboty budowlano - montażowe obiektu w tym:

- roboty rozbiórkowe,
- roboty tynkarskie,
- roboty malarskie,

3) roboty elewacyjne, w tym:

- ustawienie rusztowań,
- demontaż żaluzji okiennych zewnętrznych i montaż po ociepleniu budynku
- demontaż oświetlenia zewnętrznego i montaż po ociepleniu budynku
- demontaż daszku z poliwęglanu nad wejściem do pomieszczeń usługowych oraz montaż nowego
  - demontaż starych i montaż nowych okien i drzwi zewnętrznych
  - docieplenie poddasza nieużytkowego
  - docieplenie ścian zewnętrznych
  - wymianę rynien i rur spustowych
  - odtworzenie instalacji odgromowej
  - wymianę parapetów zewnętrznych

2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych podlegających adaptacji lub rozbiórce

Działka jest w pełni zagospodarowana. Na terenie działki znajduje się budynek mieszkalno – usługowy usytuowany w południowej oraz w zachodniej granicy działki. Należy zachować szczególną ostrożność przy prowadzeniu prac z terenu sąsiednich działek.

3. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Przedmiotowy budynek mieszkalno – usługowy usytuowany jest w południowej oraz w zachodniej granicy działki.

4. Informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia

Na terenie budowy typowe zagrożenia wypadkami występują przede wszystkim wskutek:

1) przy robotach związanych z zagospodarowaniem terenu budowy:

- upadku przedmiotów z wysokości,
- upadku pracownika do niezabezpieczonego wykopu lub upadku z wysokości,

- potrącenia pracownika przez środek transportu, urządzenie mechaniczne lub przenoszony element,
- przygniecenia pracownika przez wadliwie składowane materiały budowlane.

2) przy robotach budowlano-montażowych:

- upadku pracownika z wysokości (np. z powodu braku zabezpieczenia obrysu stropu, braku zabezpieczenia otworów technologicznych w powierzchni stropu, braku zabezpieczenia otworów prowadzących na płyty balkonowe),
- przebywania osób na górnych płaszczyznach ścian, belek, słupów, ram lub kratownic oraz na dwóch niższych kondygnacjach, znajdujących się bezpośrednio pod kondygnacją, na której prowadzone są roboty montażowe,
- źle rozmieszczonych punktów świetlnych przy stanowiskach montażowych,
- zwolnienia z podwieszenia elementów prefabrykowanych przed ich uprzednim zamocowaniem w miejscu wbudowania,
- podnoszenia i przemieszczania na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów,
- niezabezpieczenia balustradą przed upadkiem stanowisk pracy znajdujących się na wysokości co najmniej 1 m,

3) przy robotach elewacyjnych:

- upadku pracownika z wysokości (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych rusztowania),
- braku stosowania sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),
- uderzenia spadającym przedmiotem osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym,
- montażu rusztowań, ich eksploatacji i demontażu niezgodnie z instrukcją producenta lub projektem indywidualnym,
- nieposiadania przez osoby zatrudnione przy montażu i demontażu rusztowań oraz przez monterów podestów roboczych wymaganych uprawnień,
- niewyznaczenia i niewygródenia strefy niebezpiecznej,
- wykorzystywania rusztowań i ruchomych podestów niezgodnie z przeznaczeniem,
- dopuszczenia do wykonywania robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych do wysokości przekraczającej 4 m od poziomu podłogi,
- niezabezpieczenia drabin przed poślizgiem, rozsunięciem się i utratą stabilności,
- niewyłączenia instalacji elektrycznych i zasilania podczas wykonywania robót malarskich roztworami wodnymi.

5. Informacja o wydzieleniu i oznakowaniu miejsca prowadzenia robót budowlanych, stosownie do rodzaju zagrożenia

Teren budowy będzie ogrodzony i zabezpieczony przed osobami postronnymi. Przy wejściu na teren budowy będzie zlokalizowana tablica informacyjna oraz tablica BIOZ. Miejsca, w których będą występować zagrożenia (stanowiska pracy na wysokości) będą zabezpieczone poręczami i odpowiednio oznakowane (taśmy ostrzegawcze, tablice informacyjne, znaki U-51).

6. Informacja o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Dla pracowników budowy będą organizowane następujące szkolenia bhp:

- 1) szkolenia wstępne,
- 2) szkolenia wstępne stanowiskowe,
- 3) szkolenia wstępne podstawowe,
- 4) szkolenia okresowe.

Podczas szkolenia na każdym etapie pracownicy zostaną zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaną pracą na poszczególnych stanowiskach pracy oraz sposobem stosowania podczas pracy środków ochrony osobistej, zabezpieczających przed skutkami zagrożeń, np. kaski, szelki, okulary ochronne, odzież ochronna, kamizelki ostrzegawcze, itp. W dokumentacji budowy będą znajdować się wszystkie dokumenty potwierdzające przeprowadzenie szkoleń w zakresie bhp,

protokoły z dokonanych kontroli, wykaz wydanych zaleceń w zakresie bhp itp. Kadra kierownicza szkolona będzie w wyspecjalizowanych ośrodkach szkoleniowych z częstotliwością co pięć lat. Pracownicy zatrudnieni bezpośrednio w produkcji budowlanej – szkoleni będą co rok, zaś pracownicy wykonujący szczególnie niebezpieczne roboty oraz roboty nietypowe, będą szkoleni każdorazowo na tę okoliczność. Na terenie budowy będzie dostępny do wglądu pracowników plan BIOZ i dokonana ocena ryzyka zawodowego. Informacja, gdzie są przechowywane wyżej wymienione dokumenty będzie znajdowała się na tablicy ogłoszeń.

7. Określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

W przypadku wystąpienia zagrożenia każdy pracownik budowy – świadek wystąpienia zagrożenia lub wypadku informuje niezwłocznie o zdarzeniu bezpośredniego przełożonego, który:

- 1) podejmuje działania eliminujące lub ograniczające zagrożenia (zabezpiecza miejsce wystąpienia zagrożenia lub wypadku),
- 2) zapewnia udzielenie pierwszej pomocy przedlekarskiej i medycznej poszkodowanym,
- 3) informuje niezwłocznie kierownika budowy,
- 4) realizuje wnioski i polecenia powypadkowe.

Kierownik budowy zobowiązany jest do zawiadomienia inspektora i prokuratora o każdym śmiertelnym zbiorowym lub ciężkim wypadku przy pracy oraz o każdym wypadku, który wywołał takie skutki. Kierownik budowy powinien również niezwłocznie dokonać zgłoszenia o wypadku do swojej firmy pocztą lub telefonicznie.

Zespół powypadkowy (specjaliści ds. bhp i przedstawiciel załogi) bada okoliczności oraz przyczynę wypadku. Badanie polega na dokonaniu wizji lokalnej, przesłuchaniu świadków i poszkodowanego, zbadaniu sprawności sprzętu i narzędzi stosowanych przez pracownika, stosowania ochron osobistych, czy pracownik był szkolony z przepisów bhp i czy posiadał wymagane badania lekarskie. W sytuacjach wątpliwych zaczerpuje się wiedzy powołanego biegłego w danej dziedzinie.

8. Konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej, zabezpieczających przed skutkami zagrożeń

Wykonawca lub podwykonawca robót zapewni swoim pracownikom niezbędny sprzęt ochronny (kaski, okulary, ochronniki słuchu, rękawice, odzież ochronną i roboczą). Sprzęt ten będzie posiadać certyfikaty bezpieczeństwa, a odzież ochronna i robocza będzie posiadać oznakowanie nazwą firmy wykonawcy lub podwykonawcy.

9. Zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby

Na budowie zalecane jest stosowanie trójstopniowej kontroli stanu bhp, tj.:

- 1) specjalista ds. bhp jeden raz w miesiącu będzie dokonać przeglądu stanowisk pracy wydając stosowne zalecenia. Posiada on uprawnienia do wstrzymywania czasowego prowadzenia robót, które zagrażają życiu lub zdrowiu pracowników
- 2) kierownik budowy, będący koordynatorem ds. bhp na bieżąco sprawuje nadzór nad prowadzonymi robotami. Uwagi wpisuje do dziennika budowy ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za wykonanie spostrzeżeń
- 3) kierownicy robót codziennie będą sprawdzać stan bhp na prowadzonych odcinkach robót usuwając zagrożenia

10. Określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy

Materiały sypkie, jak piasek, kruszywo będą składowane na wydzielonym placu przeznaczonym na ten cel. Materiały stosowane do termomodernizacji budowlane będą składowane w taki sposób, aby nie narazić przebywających tam osób na przypadkowe urazy i w miejscach najbliższych do ich wbudowania. Place składowe i miejsca rozładunku będą wygradzone i oznakowane odpowiednimi tablicami.

11. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków. Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prowadzenie robót ziemnych przy modernizacji sieci ciepłowniczej. Prowadzenie robót ziemnych winno być poprzedzone sprawdzeniem gruntu pod względem istnienia instalacji, takich jak: elektryczna, wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa. W przypadku ich istnienia należy określić bezpieczną odległość w pionie i poziomie, w jakiej mogą być wykonywane te roboty. Miejsca przebiegu instalacji należy oznaczyć trwałymi i widocznymi znakami. Kopanie rowów poszukiwawczych w celu ustalenia położenia przewodów, jeżeli odspajanie gruntu odbywa się na głębokości większej niż 40 cm powinno odbywać się sposobem ręcznym bez użycia kilofa. Wykopy należy ogrodzić taśmą białą-czerwoną i ustawić tablice ostrzegawcze. W sytuacji gdy w pobliżu znajdują się inne stanowiska pracy należy ustawić trwałe bariery o wysokości 1,1 m ponad terenem w odległości nie mniejszej niż 1 m od krawędzi wykopu lub klina odłamu gruntu. Skarpy po deszczu, mrozie lub dłuższej przerwie w pracy podlegają sprawdzeniu. Przy wydobywaniu urobku sprzętem mechanicznym pracownicy winni znajdować się w bezpiecznej odległości poza zasięgiem tego sprzętu. Ruch środków transportowych przy wykopach powinien odbywać się poza klinem odłamu gruntu. W samochodach wywozujących urobek poza teren budowy i poruszających się drogami publicznymi należy umyć koła lub w inny sposób skutecznie je oczyścić, przy opuszczaniu placu budowy. Przy prowadzeniu robót ziemnych koparka powinna być ustawiona w odległości co najmniej 0,6 m poza klinem odłamu. Przy pracach koparką przedsięwziętą nie wolno dopuszczać do tworzenia się nawisów. Kierowca samochodu, na który ładowany jest urobek powinien przebywać poza kabiną pojazdu. Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu, a koparką nawet w czasie postoju jest zabronione.

Maszyny, narzędzia i sprzęt używane podczas robót muszą spełniać wymogi bhp, a w szczególności muszą być wyposażone we wszelkie osłony i zabezpieczenia przewidziane przez producenta. Ponadto urządzenia wymienione w certyfikacji na znak bezpieczeństwa muszą być zgodne z tym znakiem, a pozostałe muszą posiadać deklarację zgodności z polskimi normami. Maszyny i sprzęt poddawane są wymaganym przeglądom technicznym. Maszyny, urządzenia i sprzęt, które podlegają dozorowi technicznemu, a są eksploatowane na budowie, powinny posiadać dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Sprzęt zmechanizowany i pomocniczy powinien posiadać ustalone parametry, takie jak dopuszczalny udźwig, nośność, ciśnienie i temperaturę, uwidocznione przez trwałe i wyraźny napis. Zmechanizowany i pomocniczy sprzęt powinien przed rozpoczęciem pracy i przed zmianą być sprawdzony pod względem sprawności technicznej i bezpiecznego użytkowania. Należy zabezpieczyć go przed dostępem osób nie należących do obsługi. Urządzenia grzewcze na budowie powinny być eksploatowane zgodnie z instrukcją producenta.

Przy analizie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń należy zwrócić szczególną uwagę na przyczyny organizacyjne i techniczne powstawania wypadków.

Do typowych przyczyn organizacyjnych powstania wypadków przy pracach termomodernizacyjnych należą:

1) niewłaściwa ogólna organizacja pracy, a w szczególności:

- nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań,
- niewłaściwe polecenia przełożonych,
- brak nadzoru,
- brak instrukcji posługiwania się czynnikami materialnym,

- tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
- brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii,
- dopuszczenie do pracy pracownika z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich,

2) niewłaściwa organizacja stanowiska pracy, a w szczególności:

- niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy,
- nieodpowiednie przejścia i dojścia do stanowiska pracy,
- brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór.

Do typowych przyczyn technicznych powstania wypadków przy pracach termomodernizacyjnych należą:

3) niewłaściwy stan czynnika materialnego, a w szczególności:

- wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
- niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,
- brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające,
- brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór,
- brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń,
- niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw,

4) niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego, a w szczególności:

- zastosowanie materiałów zastępczych,
- niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych,

5) wady materiałowe czynnika materialnego, a w szczególności ukryte wady materiałowe czynnika materialnego,

6) niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego, a w szczególności:

- nadmierna eksploatacja czynnika materialnego,
- niedostateczna konserwacja czynnika materialnego,
- niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego.

12. Wskazanie miejsca przechowywania dokumentacji budowy oraz dokumentów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych

Wszystkie dokumenty dotyczące prawidłowej eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych, niezbędnych odbiorów oraz pomiarów tych maszyn i urządzeń, a także dokumentacja budowlana całego przedsięwzięcia znajdują się w biurze kierownika budowy na terenie budowy.

Opracował:

mgr inż. arch. Małgorzata Gołąbek

upr. nr UAN-VIII-7342/154/92